

Remissvar om En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet (SOU 2021:81)

Detta svar har utarbetats av Emilie Helte i samråd med professor Agneta Åkesson vid Institutet för miljömedicin (IMM), Karolinska Institutet. IMM är ett nationellt expertorgan inom miljömedicin och en forskningsinstitution vid Karolinska Institutet som bedriver forskning bland annat inom området hälsoeffekter av olika exponeringar via dricksvatten. Remissvaret är begränsat till att omfatta IMM:s expertområde.

Betänkandet En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet (SOU 2021:81) utgör resultatet av 2020 års dricksvattenutredning, som i sin tur är ett förslag på hur Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/2184 om kvaliteten på dricksvatten, ska genomföras i svensk rätt (dir. 2020:76). Målet med direktivet är att skydda människors hälsa från de skadliga effekterna av alla slags föroreningar av dricksvatten genom att säkerställa att det är hälsosamt och rent samt att förbättra tillgången till dricksvatten. Vi har granskat betänkandet och de föreslagna ändringarna i föreskrifter, och i sin helhet ställer vi oss positiva till dessa.

Synpunkter

Föreslagna ändringar i föreskrifterna

2020 års dricksvattendirektiv är en revidering av 1998 års dricksvattendirektiv med ett par betydande skillnader. Dessa innebär bland annat införandet av en riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet, skärpta bestämmelser om dricksvattenkvalitet, nya krav på material i kontakt med dricksvatten, förbättrad information till allmänheten samt ökad tillgång till dricksvatten. För att dessa viktiga förbättringar ska vara genomförbara krävs ändringar i ett flertal föreskrifter, vilka vi inte har några invändningar mot.

Den troligtvis viktigaste skillnaden i det nya dricksvattendirektivet, jämfört med 1998 års dricksvattendirektiv, är införandet av en riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet. Denna ämnar till att omfatta hela dricksvattenproduktionskedjan, allt från avrinningsområde, uttag, beredning, lagring och distribution av vatten hela vägen till tappkranen. Enligt utredningen menar man att om metoden är helt genomförd bör den kunna förebygga skadeverkningar av utsläpp, så som de uppmärksammade utsläppen av PFAS. Vi ställer oss särskilt positiva till de ändringar som möjliggör införandet av detta, då dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel och även små försämringar av dricksvattenkvalitet kan ha mycket stor påverkan på hälsan i befolkningen.

Allmänt

I betänkandet tas frågan om vattenbrist och översvämningar upp, man menar dock att på grund av tidsbrist, har man ej haft möjlighet att utreda dessa frågor, trots att dessa faktorer i allra högsta grad påverkar både kvaliteten och tillgången på dricksvatten. Även om vi har fullt förståelse för att utredningstiden har varit begränsad och att man således behövt prioritera, vi vill ändå påpeka att i takt med klimatförändringarna förväntas dessa problem att öka, och att det på sikt vore bra att belysa dessa frågor, om än i ett annat sammanhang.